

Paus Franciscus pleit opnieuw voor afschaffing doodstraf

Katholiek Nieuwsblad, 17 december 2018

Paus Franciscus heeft zich opnieuw uitgesproken over de doodstraf. Tijdens een audiëntie met een delegatie van de Internationale Commissie tegen de Doodstraf, zei hij zich in te zetten voor wereldwijde afschaffing.

Franciscus zei maandag dat “de zekerheid dat ieder leven heilig is en dat de menselijke waardigheid beschermd moet worden zonder uitzonderingen”, drijfveer is om zich “sinds het begin van zijn ministerie” in te zetten voor het afschaffen van de doodstraf wereldwijd. Bij de audiëntie in het Vaticaan sprak de paus vrijuit. De voorbereide tekst, waarvan de paus afweek, werd gepubliceerd op de site van het Vaticaan.

Aanpassing Catechismus

In augustus wijzigde de paus de passage van het Catechismus van de Katholieke Kerk over de doodstraf. De katholieke Kerk beschouwt het sindsdien niet langer als onder bepaalde omstandigheden toelaatbaar.

De nieuwe tekst van nr. 2267 van de Catechismus van de Katholieke Kerk zegt dat *“tegenwoordig er echter een toenemend besef is dat de waardigheid van de persoon niet verloren gaat, zelfs na het plegen van zeer ernstige misdaden. Daarnaast is er een nieuw begrip ontstaan van de betekenis van door de staat opgelegde strafsancities.”*

“Ten slotte zijn er meer doeltreffende detentie-systemen ontwikkeld die de gepaste bescherming van de burgers waarborgen, maar tegelijkertijd de schuldigen niet de mogelijkheid van verlossing ontnemen. Bijgevolg leert de Kerk in het licht van het evangelie dat ‘de doodstraf ontoelaatbaar is omdat het een aanval is op de onschendbaarheid en waardigheid van de persoon’, en werkt zij vastbesloten voor de wereldwijde afschaffing ervan.”

Onmenselijke straf

De paus zegt in de officiële toespraak van de audiëntie dat “in het verleden de doodstraf vaak werd gepresenteerd als logisch gevolg”. Er waren vroeger geen middelen om maatschappij te beschermen en men had nog niet het huidige niveau bereikt van de mensenrechten, aldus Franciscus. “Ook in de Pauselijke Staat werd toevlucht genomen tot deze onmenselijke vorm van straf, door het primaat van de barmhartigheid over de rechtvaardigheid te negeren.”

‘Ontoelaatbaar’

De nieuwe formulering van het Catechismus impliceert volgens Franciscus om verantwoordelijkheid te nemen voor het verleden en de doodstraf te zien als “gevolg van een mentaliteit van die tijd”. De doodstraf is “altijd ontoelaatbaar omdat het de waardigheid van de mens schendt. God is een vader die altijd wacht op de terugkeer van de zoon, die zijn fouten erkent, vergiffenis vraagt en een nieuw leven begint. Niemand mag het leven of de hoop van zijn vergiffenis en verzoening met de gemeenschap worden ontnomen”, aldus de paus.

‘Minimale doelen’

Ook doet de paus een oproep aan de landen die de doodstraf nog steeds hanteren. “Ik begrijp dat om de afschaffing te bereiken, men complexe politieke processen moet doorlopen. De schorsing van de executies en de strafvermindering van misdrijven waar de doodstraf op staat” zijn volgens de paus “minimale doelen” waar internationale leiders zich voor in moeten zetten.

